



AKADEMISKA
SJUKHUSET

LVA – Lymfatikovenös anastomos

Information inför operation



Denna information har utformats för dig som ska genomgå kirurgisk behandling av lymfödem. Vi vet att du och din familj kommer att ha många frågor om vård och behandling. Vi hoppas att du ska hitta svar på en del av dina frågor i denna information.



Har du frågor, kontakta:

Kontakta oss via e-tjänster på www.1177.se

Plastikkirurgmottagningen (helgfri mån-fre kl 7–9.30) 018-611 54 36

Kontaktsjuksköterska 018-611 54 27

Vårdavdelning 85 F2 (akuta besvär, kvällar och helger) 018-611 54 25



Vänd sida för
att läsa mer!

Datum: 2024-04-02
ID: DocPlusSTYR196-1526

REGION UPPSALA

Före operation

Tobak och nikotin

Du ska **avstå** från tobak och nikotin, minst sex, helst åtta veckor före och efter operationen. Du som använder tobak och nikotin har en ökad risk att drabbas av komplikationer under och efter en operation. Vanliga komplikationer är sämre sårhäkning, infektion, samt problem med hjärta, lungor och kärl. Detta kan medföra längre rehabiliteringstid. Genom att avstå från tobak och nikotin före och efter operation minskar du risken för komplikationer.

Tobak och nikotin innehåller skadliga ämnen oavsett på vilket sätt du får i dig dem. Detta gäller även snus, tuggtobak och vattenpipa samt ersättningsprodukter såsom nikotinplåster. Nikotin gör att blodkärlen drar ihop sig och att kroppen läker sämre.

Alkohol

Vi rekommenderar att du **avstår** från alkohol, minst sex, helst åtta veckor före och efter operationen.

Du som dricker alkohol har en ökad risk att drabbas av komplikationer under och efter en operation. Bland annat ökar risken för akuta blödningar, sämre sårhäkning, infektioner, samt problem med hjärta och lungor i samband med operation. Detta kan medföra längre rehabiliteringstid.

Eventuella läkemedel

Det finns flera olika blodförtunnande och smärtlindrande läkemedel som kan göra att du blöder lättare under operationen. Därför är det viktigt att du berättar för din kirurg och narkosläkare om de läkemedel du tar.

Ta inte acetylsalicylpreparat (till exempel Albyl, Aspirin, Bamyl, Dispril, Magnecyl, Treo) eller NSAID (till exempel Voltaren, Ipren) under två veckor före operationen då det ökar blödningsbenägenheten. Smärtstillande läkemedel som Alvedon och Panodil går bra att ta.

Att tänka på inför operationen

Du kan inte opereras om du har en pågående infektion i kroppen eller på huden eftersom det ökar risken för sårhäkningsproblem och komplikationer. Vi ber dig omgående kontakta plastikkirurgmottagningen om något av följande tecken/symtom uppstår:

- Infektion
- Sår
- Rodnad vid operationsområdet
- Feber

Kläder och värdesaker

Det är bra om du har rymliga kläder med dig inför hemresan då operationsområdet ibland kan svullna lite och förbandet tar plats. Lämna så mycket som möjligt av dina värdesaker och smycken hemma. Du ansvarar själv för dina värdesaker under sjukhusvistelsen.

Kom ihåg att ta med:

- Eventuella läkemedel i originalförpackning och aktuell läkemedelslista

Kostrutiner

Det är alltid viktigt för ditt välbefinnande vad du äter och dricker. Inför och efter en operation är det extra viktigt med näringsrik och hälsosam mat. Det leder till en bättre läkning och återhämtning, samt minskar risken för sårinfektion efter operationen. Ät regelbundna måltider. Frukost, lunch och middag, samt ett till tre mellanmål, är en bra fördelning. Ät frukt och grönsaker varje dag. Det är inte lämpligt att försöka gå ned i vikt precis innan eller efter operation då kroppen behöver näringen för att kunna läka på ett bra sätt.

Dagen innan operationen

Dagen innan operationen eller på operationsdagens morgon görs volymmätning av det lymfödemdrabbade området. För att kunna utvärdera resultatet av operationen utförs även mätning av mängden vätska och vävnad med mikrovågor.

Om operationen

Innan operationen träffar du operatören som markerar de lymfkärl som ska kopplas om genom att spruta in en grön fluorescerande vätska under huden så lymfkärlen blir synliga. Operationen utförs i lokalbedövning (i undantagsfall under narkos). Under operationen kopplar kirurgen om lymfkärl till blodkärl med hjälp av mikroskop. Operationen tar cirka tre timmar och du går hem samma dag.

Efter operationen

Efter operationen kontrollerar vi ditt operationsförband. Innan du går hem från plastikkirurgmottagningen görs en ny mätning av vätska och vävnad med mikrovågor.

Kompression

Efter operationen har du ett förband på de ställen där lymfkärl omkopplats till vensystemet. De två första veckorna ska du inte använda kompressionsstrumpa, lymfapress eller göra strykningar då de omkopplade lymfkärlen ligger ytligt under huden och är känsliga för dragning i huden. Däremot kan du med fördel stryka lätt med fingrarna över huden från fingrarna/tårna fram till operationssåret för bättre cirkulation i området. **OBS! Stryk inte över själva operationsåret!**

Vätska kan läcka från operationsområdet de första dyggen. Det går bra att byta det yttre förbandet eller förstärka med kompresser. **Låt tejprensorna (Steri-Strip) närmast såren sitta kvar i två veckor.**

Om allt går som förväntat återupptas kompressionsbehandlingen med din vanliga strumpa två veckor efter operationen. Du fortsätter sedan med kompressionsbehandlingen precis som innan operationen fram till cirka sex månader efter operationen. Om svullnaden minskar kan du behöva minska strumpvolymen men fortsätta med samma modell och kompressionsgrad.

Före hemfärd

Innan du lämnar avdelningen får du vid behov ett e-recept på nyinsatta läkemedel. Du får också information om vilken typ av hudförslutning ditt sår har samt stämna av tider för återbesök.

Efter sjukhusvistelsen

Aktivitet

Undvik slag/stötar/dragning i huden vid operationsområdet under de första veckorna.

- Arm: Undvik tunga lyft och ansträngning av armen de första två veckorna. Därefter inga restriktioner.
- Ben: De första två veckorna ska du undvika att stå, gå och sitta med benen en längre stund i golvet. Så ofta du kan ska du lägga upp benet på en stol, soffan eller liknande. Därefter inga restriktioner.

Dusch och bad

Det går bra att duscha på opererad kroppsdelen två dagar efter operationen, men plasta in det opererade området. När alla sår är läkta går det bra att bada.

Smärta

Vanligtvis är denna operation inte förknippad med så mycket smärta. Vid behov kan du ta Alvedon.

Sex och samlevnad

Vad gäller sex och samlevnad finns inga restriktioner, men alla sår bör vara läkta.

Sjukskrivning

Du blir sjukskriven i två veckor. Intyg skickas elektroniskt till Försäkringskassan. På 1177.se kan du se ditt sjukintyg under "Mina intyg".

Sårläkning

En normal läkningsprocess innebär:

- Svag rodnad och klåda i sårkanterna
- Blåmärken som skiftar i färg
- Svullnad och knölar runt äret

En infektion kan uppstå på grund av att det kommer bakterier i operationsområdet. Du ska vara uppmärksam på risken för detta. Det är därför viktigt att du kontrollerar operationsområdet varje dag. Vid ökad rodnad, svullnad, ömhet, smärta, feber eller vätskande sår bör du kontakta plastikkirurgmottagningen.

Kontroll av resultat

Återbesök med volymmätning och bedömning av lymfterapeut sker vid läkarbesök 1 månad, 1 år och 2 år efter operation. Vid 6 månader efter operation sker besök till lymfterapeut på Akademiska sjukhuset för bedömning och volymmätning.

Om kompressionsutvärderingen har gjorts innan operationen ska en ny utvärdering göras 1 år efter operation. Först görs en volymmätning med kompressionsbehandling. Därefter får du vara utan kompressionsbehandling i en vecka för att sedan göra en ny volymmätning. Detta för att vi ska vara säkra på att vi inte misstolkar effekten av operationen. I samband med 1-årsbesöket görs även en förnyad lymfscintigrafi.

Uppföljning

Återbesök till plastikkirurgmottagningen:

- 1 vecka efter operationen blir du kallad till sköterskebesök för sårkontroll. Tiden ges i samband med hemgång från plastikkirurgmottagningen. Besöket kan eventuellt ske på hemort – då behöver du boka den tiden själv. Observera att tejp (Steri-Strip) närmast såret inte ska bytas
- 2 veckor efter operationen kan tejp (Steri-Strip) tas bort om allt är läkt. Detta kan du göra själv hemma
- 1 månad, 1 år och 2 år efter operationen sker återbesök till lymfödemteamet
- 6 månader efter operationen träffar du lymfterapeut på Akademiska sjukhuset

Observera att detta är generella rutiner och att det kan ändras utifrån individuella behov.



1177

Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.



Kontakt Akademiska

Akademiska sjukhuset nås via:
patientkontakt@akademiska.se
Patientkontakt 018-611 30 33,
Växel: 018-611 00 00
www.akademiska.se